LIETUVOS ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
DOKUMENTAS DĖL MANIPULIAVIMO VARŽYBOMIS IR BRUTALAUS ELGESIO PREVENCIJOS BEI DRAUDIMO

1. Paskirtis ir tikslai
1.1. Šis dokumentas nustato Lietuvos šaudymo sporto federacijos (toliau – LŠSF) taisykles ir principus, skirtus užkirsti kelią manipuliavimui varžybų rezultatais bei brutaliam elgesiui varžybų metu.
1.2. Dokumentas suderintas su LŠSF Etikos kodekso nuostatomis ir neprieštarauja joms.
1.3. Tikslas – užtikrinti, kad LŠSF varžybose būtų laikomasi sąžiningumo, pagarbos ir sportines dvasios principų, apsaugant dalyvių fizinį ir psichologinį saugumą.

---

2. Taikymo sritis
2.1. Dokumentas taikomas visiems LŠSF nariams, varžybų dalyviams, teisėjams, treneriams, instruktoriams, organizatoriams, pareigūnams, pagalbininkams, savanoriams ir žiūrovams.
2.2. Šios nuostatos taikomos tiek nacionalinio, tiek tarptautinio lygmens varžybose, mokymuose ar renginiuose, kuriuos organizuoja LŠSF arba kuriuose dalyvaujama LŠSF vardu.

---

3. Sąvokos
3.1. **Manipuliavimas varžybomis** – bet kokie sąmoningi veiksmai, kuriais siekiama nesąžiningai paveikti varžybų rezultatą, apeiti taisykles ar iškreipti objektyvią varžybų eigą.
3.2. **Brutalus elgesys** – fizinis ar psichologinis smurtas, bauginimas, grasinimas, žeminimas, diskriminacija, įžeidimai ar bet koks elgesys, nukreiptas į kito asmens reputacijos, saugumo ar garbės pažeidimą.
3.3. **Sąžiningumo principas** – sportinė tiesa, elgesys pagal taisykles, pagarba varžovams, oficialiems asmenims ir sporto organizacijai.

---

4. Draudžiami veiksmai: Manipuliavimas varžybomis
Draudžiama:
4.1. Klastoti arba sąmoningai iškreipti varžybų rezultatus.
4.2. Pateikti melagingą informaciją, siekiant pakeisti varžybų įvertinimą ar rezultatą.
4.3. Susitarti su kitais dalyviais ar trečiaisiais asmenimis dėl nesąžiningo rezultato.
4.4. Sąmoningai trukdyti kitiems sportininkams atlikti veiksmus, siekiant pakenkti jų rezultatams.
4.5. Panaudoti valdymo, organizacines ar teisėjų funkcijas manipuliacijai.
4.6. Netinkamai naudoti arba platinti viešai neskelbiamą informaciją, kurios paskelbimas, viešinimas ar platinimas gali sudaryti galimybes manipuliuoti aukšto meistriškumo sporto varžybų rezultatais.
4.7. Skatinti, padėti, tarpininkauti, slėpti ar kitaip prisidėti prie manipuliavimo sporto varžybomis.
4.8. Trukdyti galimo manipuliavimo sporto varžybomis tyrimui, slėpti ar naikinti tyrimui reikšmingą informaciją arba daryti poveikį pranešėjams ar kitiems tyrime dalyvaujantiems asmenims.

---

5. Draudžiami veiksmai: Brutalus elgesys
Draudžiama:
5.1. Fiziškai smurtauti prieš kitą dalyvį, teisėją ar žiūrovą.
5.2. Grasinimais, bauginimu ar psichologiniu spaudimu paveikti dalyvio veiksmus ar rezultatą.
5.3. Naudoti įžeidžiančius, žeminančius ar diskriminuojančius pasisakymus.

5.4. Sąmoningai provokuoti konfliktus ar eskaluoti agresiją.
5.5. Varžybų metu vartoti necenzūrinius, agresyvius ar provokuojančius išsireiškimus.

---

6. Žiūrovų elgesys
6.1. Žiūrovai privalo elgtis etiškai, palaikyti taikią ir pagarbą skatinančią atmosferą.
6.2. Draudžiama skatinti agresyvų elgesį, raginti įžeidinėti ar žeminti varžybų dalyvius.
6.3. Žiūrovų pažeidimai gali būti pagrindas pašalinimui iš renginio.

---

7. Organizatorių ir teisėjų pareigos
7.1. Užtikrinti taisyklių laikymąsi ir reaguoti į bet kokį pažeidimą.
7.2. Priimti objektyvius sprendimus, saugant sporto etiką.
7.3. Nedelsiant dokumentuoti įtartinus veiksmus ir apie juos informuoti atsakingus asmenis.
7.4. Teikti visą informaciją drausminėms institucijoms tyrimo metu.

---

8. Dalyvių atsakomybės
8.1. Kiekvienas dalyvis privalo laikytis šio dokumento ir LŠSF Etikos kodekso.
8.2. Dalyviai privalo nedelsiant pranešti apie pastebėtą manipuliavimą ar smurto formą.
8.3. Kiekvienas dalyvis būdamas aukštesnės kvalifikacijos pavyzdžiu privalo veikti etiškai.

---

9. Pažeidimų fiksavimas ir nagrinėjimas
9.1. Apie galimą manipuliavimą sporto varžybomis gali būti pranešama LŠSF elektroniniu paštu info@saudymosportas.lt arba Lietuvos antidopingo agentūrai jos nustatytais pranešimo kanalais.
9.2. Pranešime, jeigu įmanoma, nurodoma pažeidimo data, vieta, varžybos, susiję asmenys, žinomos aplinkybės ir pateikiami turimi įrodymai.
9.3. Gautą pranešimą LŠSF administracija perduoda LŠSF Valdybai.
9.4. LŠSF Valdyba ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo priima sprendimą pradėti pažeidimo nagrinėjimą, paprašyti papildomos informacijos, perduoti informaciją kompetentingai institucijai arba atsisakyti pradėti nagrinėjimą, jeigu nėra pakankamo faktinio pagrindo.
9.5. Pažeidimo nagrinėjimui LŠSF Valdyba sudaro LŠSF Drausminę komisiją. Komisijos narys, turintis interesų konfliktą nagrinėjamoje byloje, privalo nusišalinti.
9.6. Asmuo, kurio veiksmai nagrinėjami, raštu informuojamas apie galimą pažeidimą ir jam suteikiamas ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų terminas pateikti paaiškinimus ir turimus įrodymus.
9.7. Drausminė komisija turi teisę rinkti ir vertinti dokumentus, varžybų rezultatus, vaizdo medžiagą, paaiškinimus bei kitą su galimu pažeidimu susijusią informaciją.
9.8. Pažeidimas turi būti išnagrinėtas per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo pradėti nagrinėjimą. Esant objektyvioms priežastims šis terminas gali būti pratęstas dar iki 30 kalendorinių dienų.
9.9. Drausminė komisija, baigusi nagrinėjimą, pateikia LŠSF Valdybai išvadą. LŠSF Valdyba priima motyvuotą sprendimą dėl pažeidimo ir, nustačiusi pažeidimą, dėl sankcijos.
9.10. Apie priimtą sprendimą asmuo informuojamas raštu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.
9.11. LŠSF Valdybos sprendimas gali būti skundžiamas LŠSF įstatuose ar kituose LŠSF dokumentuose nustatyta tvarka.

9.12. Tyrimas vykdomas laikantis konfidencialumo, nešališkumo ir asmens teisės būti išklausytam principų.
9.13. Jeigu nagrinėjant pažeidimą nustatoma aplinkybių, priklausančių Lietuvos antidopingo agentūros, teisėsaugos ar kitos kompetentingos institucijos kompetencijai, turima medžiaga perduodama atitinkamai institucijai.

---

10. Sankcijos

10.1. Už manipuliavimą varžybomis ar brutalų elgesį gali būti taikoma:

- žodinis arba rašytinis įspėjimas;
- diskvalifikacija iš einamų varžybų;
- laikinas suspendavimas nuo LŠSF veiklos;
- nuolatinis suspendavimas;
- pašalinimas iš LŠSF narių tarpo.

10.2. Sprendimo dėl sankcijos pobūdžio priėmimas priklauso nuo:

- pažeidimo pobūdžio ir sunkumo;
- padarinių;
- pakartotinumo;
- atsakomybės prisiėmimo ir bendradarbiavimo.

10.3. Manipuliavimas aukšto meistriškumo sporto varžybomis laikomas drausminiu ir Etikos kodekso pažeidimu.

10.4. Sankcija skiriama individualiai, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir sunkumą, tyčią, padarinius, pakartotinumą, gautą ar siektą naudą, pažeidėjo bendradarbiavimą tyrimo metu bei kitas reikšmingas aplinkybes.

10.5. Informacija apie nustatytą manipuliavimo sporto varžybomis atvejį ir paskirtą sankciją, kai tai būtina pagal teisės aktus arba kompetentingos institucijos funkcijoms vykdyti, perduodama Lietuvos antidopingo agentūrai ir kitoms kompetentingoms institucijoms.

10.6. Kai pažeidimas susijęs su tarptautinėmis varžybomis ar tarptautinės sporto organizacijos jurisdikcijai priklausančiu asmeniu, informacija apie priimtą sprendimą perduodama atitinkamai tarptautinei sporto organizacijai, kai toks informavimas yra taikytinas.

---

11. Prevencinės priemonės

11.1. Kiekvienam LŠSF nariui, teisėjui, žiūrovui, savanoriui privaloma supažindinti su šiomis nuostatomis.
11.2. Dalyviai gali būti paprašyti patvirtinti supažindinimą savo parašu.
11.3. LŠSF skatina edukacines veiklas, aiškinančias sąžiningo žaidimo reikšmę.

11.4. Konkrečios LŠSF kovos su manipuliavimu aukšto meistriškumo sporto varžybomis prevencijos priemonės, jų įgyvendinimo terminai, atsakingi subjektai, vertinimo rodikliai ir jų reikšmės nustatomi atskirame LŠSF kovos su manipuliavimu aukšto meistriškumo sporto varžybomis prevencijos

12. Baigiamosios nuostatos

12.1. Šis dokumentas yra neatskiriama LŠSF vidaus politikos dalis.

12.2. Dokumentas galioja nuo jo patvirtinimo dienos.

12.3. Visi LŠSF dalyviai ir pareigūnai įsipareigoja laikytis šiame dokumente pateiktų nuostatų.